

- відсутність законодавчої бази в галузі інформаційних технологій сприяє поширенню непристойних матеріалів в соціальних мережах, створенню сайтів, небезпечних для життя.

Вирішення проблеми може бути можливим у рамках трьох теоретико-методологічних підходів:

- технократичний, що розглядає інформацію та інформаційні технології як засіб оптимізації та підвищення продуктивності праці;

- гуманістичний, що розглядає інформацію та інформаційні технології як один із ресурсів, який позитивно впливає на розвиток економіки, соціальної та духовної сфери;

- техно-песимістичний, що враховує інформацію, інформаційно-комунікативні та комп'ютерні технології як зброю, яка спрямована проти людини.

Інформація як цінність стає одним із регуляторів, що впливає на соціокультурні зміни в суспільстві.

У зв'язку з виявленими проблемами необхідно розробити стратегію подальшого розвитку інформаційного суспільства та використання інформації, зв'язку та комп'ютерних технологій.

Особливу увагу при цьому необхідно приділити наступним аспектам:

1 Створення законодавчої бази, що регулює діяльність Інтернету, соціальних мереж на гуманістичній основі.

2. Проекти, що мають реалізовуватися в системі інформаційно-комунікаційних та комп'ютерних технологій повинні формувати у громадян моральні принципи та людські цінності.

3 У процесі розповсюдження інформації, комунікаційних та комп'ютерних технологій необхідно приділяти велику увагу створенню «інтелектуального середовища».

Таким чином запропоновані заходи дозволять мінімізувати негативний вплив інформації та комп'ютерних технологій на сучасне суспільство.

ДАНІЛ'ЯН В. О., канд.філос.н. доцент,

Український державний університет залізничного транспорту

м.Харків, Україна

ДУАЛЬНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА НЕДОЛІКИ

Останнім часом в Україні інтенсивно відбувається процес реформування системи освіти, в тому числі й вищої. Традиційні форми трансляції теоретичних

знань та практичної підготовки стають неефективними. Освіта не відповідає потребам бізнесу, що сповільнює економічний та соціальних розвиток держави та спричинює безробіття. Саме тому актуальним стає питання пошуків нових форм навчання майбутніх фахівців, які дозволять останнім набути належний рівень теоретико-практичної підготовки та стати конкурентоспроможними на ринку праці.

Однією з таких нових форм освіти, що дозволяє мінімізувати недоліки традиційних форм і методів навчання, усунути розрив між теорією та практикою, освітою й виробництвом, а також одночасно підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців, на сьогодні є дуальна освіта, яка спирається на якісно нові форми організації навчання майбутніх фахівців у прикладних галузях, зокрема пов'язаних з виробництвом. Дуальна освіта активно практикується у багатьох країнах Європи та Східної Азії (відповідно 50% та 33 % осіб, що навчаються) [1].

Дуальна освіта – це система навчання, яка передбачає поєднання теоретичних знань із практичними навичками, набутими через безпосередню практичну роботу на підприємствах [4]. Поняття «дуальна система» (*від лат. dualis – подвійний*) було введено в обіг у середині 60-х років ХХ ст. в Німеччині та характеризувало нову більш гнучку форму організації професійного навчання. Дуальність передбачає узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфери з підготовки кваліфікованих кадрів певного профілю в рамках організаційно-відмінних форм навчання [2].

Майбутні фахівці поєднують навчання та одночасне стажування на підприємстві за обраною професією. Теоретична частина підготовки фахівця проходить на базі освітньої установи (звичні лекції, семінари, лабораторні роботи, написання контрольних та курсових робіт), проте практичні заняття стають по-справжньому практичними, адже їх проводять безпосередньо на майбутньому робочому місці (підприємстві чи компаніях відповідно до профілю навчання). При цьому роботодавці можуть мати різні форми співучасті у підготовці майбутніх фахівців: здійснювати замовлення освітнім установам на конкретну кількість фахівців певної спеціальності; брати участь у формуванні програм навчально-професійної підготовки; відшкодовувати вартість навчання конкретного студента; закуповувати необхідне обладнання; покривати видатки, пов'язані з процесом виробничого навчання; виплачувати грошові винагороди студентам за їхню працю тощо.

Основними ознаками дуального підходу в навчанні є: освітні програми адаптуються під потреби бізнесу (це стосується коригування дисциплін, які давно не відповідають потребам ринку, хоча в цілому навчальні програми мають відповідати академічним стандартам), 50% занять для аудиторного

навчання (лекцій), 50% – для практичних занять у компаніях; від 25% до 50% навчальних кредитів отримують безпосередньо на робочому місці; студент має ментора, у якого вчиться практичних навичок; по завершенні навчання кожен студент складає відповідне тестування з теорії та практики, яке оцінюють як викладачі вишу, так й представники компанії (підприємства, виробництва) [4].

Упродовж 2015-2020 р.р. в організації навчально-виробничого процесу з елементами дуальної форми навчання прийняли участь більш ніж 250 закладів вищої освіти різного рівня акредитації, зокрема Таврійський державний агротехнологічний університет, Київський національний університет культури та мистецтв, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Українська державна академія залізничного транспорту тощо.

Серед позитивних наслідків практичного впровадження дуальної системи освіти можна назвати наступні: розробка законодавчого підґрунтя для визнання національних стандартів якості професійної освіти; посилення ролі та впливу роботодавців на освіту (зокрема врахування конкретних запитів підприємств до змісту та якості професійної освіти і як наслідок модернізація освітніх програм); підвищення якості підготовки фахівців; зближення освіти з вимогами ринку праці; залучення кваліфікованого персоналу з виробництва до педагогічної діяльності (інструктори, викладачі); ріст рівня зайнятості молоді; скорочення адаптаційного періоду випускників на роботі; підвищення конкурентоздатності працівників.

Серед основних суттєвих недоліків, які заважають розвитку дуальної освіти в Україні на сучасному етапі слід виділити: низька обізнаність серед роботодавців про дуальне навчання, низька мотивація учнів продовжувати навчання; відсутність індивідуальних графіків навчання учнів; велике навантаження на педагогів [3].

Водночас, в сучасних соціально-економічних умовах розвитку українського суспільства, дуальна освіта може сприяти швидкому підвищенню кількості кваліфікованих фахівців та, як наслідок, економічному зростанню нашої держави. Саме тому необхідно сприяти подальшому розвитку експорту елементів дуальної форми підготовки майбутніх спеціалістів та прискорити запровадження її елементів у систему професійної освіти України.

Список використаних джерел

1. Дрозач М. І. Розвиток професійного навчання кадрів на виробництві в контексті зарубіжного досвіду. *Наука та інновації*. 2008. Т 4. № 3. С. 88–94.
2. Дуальна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicna-osvita/dualna-osvita> (дата звернення 10.03.2020).
3. Дуальна освіта: чому Україні життєво необхідно перейняти нову форму навчання. URL: <https://vseosvita.ua/news/dualna-osvita-comu-ukraini->

zittevo-neobhidno-perejhati-novu-formu-navcanna-2581.html (дата звернення 10.03.2020)

4. Навчаємося працюючи: як теорія та практика таки єднаються у вишах. URL: <https://studway.com.ua/dualna-osvita/> (дата звернення 10.03.2020).

ДАНИЛ'ЯН В. О., канд.філос.н. доцент,

Український державний університет залізничного транспорту

м.Харків, Україна

MALYNOVSKA O., *student of Accounting and audit at business school at the University of Stavanger*

Stavanger, Norvegy

ПРОБЛЕМА СВОБОДИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ТВОРЧОСТІ НОРВЕЗЬКОГО ФІЛОСОФА ЛАРСА СВЕНДСЕНА

Поняття «свобода» має надзвичайно велику кількість значень, зокрема можливість обирати, робити вибір, носити зброю, чинити насильство, підкорятися тощо. Водночас поза межами суспільства у своєму «природному» стані особистість від народження апіорі володіє необмеженою свободою вибору, діяльності й поведінки. В процесі ж взаємодії з іншими людьми необхідно знайти міру особистісної свободи та відповідальності, яка відображатиме інтереси як суспільства, так й окремої людини.

Проблема свободи завжди привертала увагу філософів, політологів, психологів, кожен з яких давав власне тлумачення сутності та змісту свободи, можливостей її реалізації, спроможності особистості бути вільною у суспільстві тощо. Подібні дискусії тривають й донині, в результаті чого з'являються нові концепції та теорії.

Не остався осторонь проблеми свободи й сучасний норвезький філософ і письменник, професор Університету Бергена та оглядач часопису «Афтенпостен» Ларс Фредерик Г. Свендсен (нар. 1970), який запропонував свій унікальний метод аналізу філософських та соціальних феноменів, що полягає їх «обговоренні» із філософами різних напрямів (наприклад, І. Кантом, С. К'єркегором чи М.Хайдеггером) із залученням продуктів сучасної культури, зокрема музики та кінематографу.

В своїй монографії «Філософія свободи» (2014) [3] цілісну концепцію свободи, яку вважає «фундаментальною ... для розуміння людини та для відмежування нас від усіх тварин» [1] та розглядає її різноманітні аспекти (метафізичні, філософські, соціальні, політичні тощо), звертаючись до аналізу